

Andet oplag

Strømnes-Marschen

En gammel folkemelodi fra omkr. anno 1700

...

Optegnet og arrangeret for piano av

CHRISTIAN TEILMAN

A.N.

Forlæggerens eiendom

...

J. W. Cappelens Musikforlag, Kristiania

1 KRONE

3483

Halvor Strømnes, Strømnes-Marschen og Ole Bull.

I vort nationale liv gik der i vinteren 1848—49 en mærkelig strømning med utslag til alle hold.

Vore kunstnere var vendt hjem fra sine kolonier ute i det fremmede, «hvor museerne taug, medens vaaben gjalded,» og «kunstneraaret» danner overskriften til et lysende kapitel norsk kulturhistorie.

Ole Bull var kommet: I studenternes kreds lod en decemberveld for første gang «Sæterbesøgets» vidunderlige melodier.

Og vore digtere la ord til. Claus Pavels Riis hadde bragt ældre toner ind gennem den stevleik, hvorav idyllen «Til Sæters» inden kort tid utviklet sig.

Møllergutten kom og gik: de ypperste aandens mænd sat igjen og droftet i stille begeistring hans kunst, som hadde kaldet hver tanke

«— — fjernt hen til de grønne dale,
som har kilder fra et snedækt fjeld,
hvor vor kunst i toner som i tale
altid finde kan sit friske væld.»

I disse nyromantikens dage dukker en bondespillemand op, som over enkelte strøk av Østlandet nød et ry, som svarte til det «Myllarn» hadde vundet over Vestlandet. Det var *Halvor Strømnes*, spillemanden fra Raade, efter hvem nærværende marsch bærer navn.

Møtet mellem de to mesterspillere fandt sted i paasken 1849 paa *Tomb* herregaard, hvor Ole Bull var godseier Teilmans gjæst. Herom findes der en korrekt beretning (efter »Moss Tilskuere») i «Morgenbladet» for 21. april 1849, hvor det bl. a. heter:

Mej: Aa kjøre vatten aa kjøre vee.

At Ole Bull er en dygtig mand,
Det har jeg seet i avisen.
Men nu jeg slutter med min forstand,
At han med rette vinder prisen.
Det klinger næsten som et eventyr,
At han har spillet for en ussel fyr,
En spillemand, — —
Men det er sandt
Ja, — giv nu agt, saa skal du høre:

Da folk fortalte, han var paa Tomb,
Jeg blev saa underlig tilsinde;
Med længsel drev jeg i gaarden om,
Men han var intetsteds at finde.
Jeg gik i dage, jeg gik i tre,
Men ingen Ole Bull fik jeg at se.
Dog — jeg holdt ved
Og blev ei kjed,
Og jeg fik løn for min umage.

Han sagde høit, at mit spil var greit —

Det var, som lynilden i mig foer,
Jeg glemmer det ei, mens jeg lever
Han var saa vakker, saa stærk og stor
Og havde drabelige næver.
Hans buxer var som mine lyseblaa,
En sort tilknappet frak han havde paa;
Panden var reen,
Manden var peen,
Ja gild og peen i alle maader.

Og Ole Bull han var rigtig snild
Han brød mig ikke af i talen,
Han var imod mig saa englemild,
Han trak mig ind i selskabssalen;
Og siden lod han hente min fiol,
Og satte mig paa gulvet paa en stol —
»Spil« — sagde han —
»Alt hvad du kan«, —
Og jeg — jeg spilled, saa det dundred.

(Saa stor har Halvor aldrig følt sig) — osv.

Jeg gned en halling, jeg gned en rill
Og sparte pokker ei paa buen,
Og takten trampet jeg til mit spil,
Til lyst for hver, der var i stuen.
En vakker marsch jeg spillede tilsidst,
Den smagte ham, det tror jeg ganske vist —
Det var musik!
Herlig det gik
Da først jeg kommen var i aande.

Og der var folk nok — der var »han fa'er«,
Og der var lækker levemaade.
Og udenfor, gennem vinduets glar
Jeg tror, jeg saa det hele »Raade«.
Der stod min kjærring — jo, jeg saa det nok,
Hvor kry hun kneised i den store flok;
Kvindfolket sad
Rundtom i rad,
Og Ole Bull tæt ved min side.

— Nu, Halvor Strømnes kom virkelig »paa moden«. Hans vers citeredes, og som ægte og uforsfækkede hører man dem stundom citeret indtil denne dag. Ingen aner, at de vers som gaar under Raadespillemandens navn, bærer bud til os om en liten monolog ved en festlig tilstelning, som Ole Bull til ære blev opført paa Tomb herregaard, og at det var studenterverdenens poeta laureatus *Crispinus*, alias C. P. Riis, som hadde været paa færd.

Flere aar efter — i 1862 — findes visen i Nyhedsbladets »nyttaars-gave« under *Crispinus'* navn i ny, »oppudset« stand; men det er ikke godt at se hvad den har vundet ved omarbeidelsen.

Marschen, som nævnes i «Strømnes-Visen» og som særlig taltale Ole Bull, blev til stadighet spillet ved alle brylluper i Raade i gamle dage. Naar brudefærden drog til kirken, sat Halvor i den forreste

stolkjærre og blaaste marschen paa sin klarinet. Om kvælden spilte han den paa fele i bryllupshuset.

Halvor hadde »arvet« marschen efter sin far og farfar, der ogsaa hadde været spillemand. Efter hvad der fortælles, skal den livlige marsch ha været benyttet i »krigens tid«, formodentlig i 1808.

Det er denne marsch, som *Christian Teilman* har optegnet og her gjengir arrangeret for piano.

O. A. Øverland.

Tomb herregaard

Strömnes - marschen.

Allegretto.

Folkemelodi optegnet av
CHRISTIAN TEILMAN.

PIANO.

f
con Ped.

*D.C. al Fine
e Coda.*

Coda.

The musical score is written for piano in G major (one sharp) and 2/4 time. It consists of five systems of music. The first system is marked **Coda.** and begins with a piano (*p*) dynamic. The second system features an 8-measure rest in the right hand. The third system is marked **ff** (fortissimo). The fourth system includes a **ritard.** (ritardando) marking and piano (*p*) dynamics. The fifth system includes both **ritard.** and **morendo** markings, with dynamics decreasing from piano (*p*) to pianissimo (*pp*).